

Secció I.- COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

1.- Disposicions generals

Conselleria d'Agricultura i Pesca

DECRET 33/1987, DE DIA 21 DE MAIG, PEL QUAL ES DECLARA D'UTILITAT PÚBLICA A BALEARS LES ACTUACIONS ENCAMINADES A REORDENAR L'AGRICULTURA AMB LA UTILITZACIÓ D'AIGÜES RESIDUALS UNA VEGADA DEPURADES

Els abocaments d'aigües residuals a la mar, fins i tot després d'haver passat per depuradores, origina sempre contaminació en major o menor grau. Per a Balears, l'economia de les quals està basada fonamentalment en el turisme, aquesta realitat suposa amb especial gravetat, un problema que s'ha d'intentar solucionar.

Per altra part, els recursos d'aigua dolça a Balears pràcticament es limiten als aqüífers subterranis, per la qual cosa s'ha de tenir especial esment a evitar la contaminació d'aquells que disposen d'aigua potable. Aquesta té moltes possibilitats de donar-se si es concentren les aigües residuals depurades i s'aboquen en els torrents o barrancs, ja que totes o part de les traces discorren per terrenys permeables.

Apareix com a solució per a l'evacuació de les aigües depurades la utilització en regadius: no s'aboca l'aigua a la mar i, a causa de la gran superfície de terreny on es reparteixen i a les petites dosis amb les quals s'aporten, el perill de contaminació d'aqüífers nets disminueix considerablement. De tota manera en triar les zones de rec, s'han de tenir en compte les possibilitats de filtració.

L'Agricultura de secà, donades les condicions climàtiques i reestructurals de les illes, ocasiona en general molt baixa rendibilitat, que es tradueix en un abandonament constant de les explotacions agràries. Per tot això, hi ha la tendència de transformar les finques en regadiu, i no es d'estranyar que hi hagi, en general, una forta demanda de les aigües depurades per a la utilització en el rec de les finques properes a les depuradores.

En algunes zones clàssiques de rec que disposen d'aqüífers molt salinitzats, la utilització d'aigua depurada per a rec permet la disminució de les extraccions d'aigua subterrània, per la qual cosa aquesta pràctica es presenta com a fonamental en els processos de recuperació d'aquests aqüífers.

En resum: l'existència, per una part, d'unes aigües depurades de problemàtica evacuació, i per altra, la demanda d'aigua per a la posada en rec o millora de regadius existents, determina que es contempli com a molt interessant la promoció i la concessió d'auxilis tècnics i econòmics per part de l'Administració a regadius amb aigües depurades.

L'actuació que es pretén és basada a l'article 3r. de la Llei de Reforma i Desenvolupament Agrari de 12 de gener de 1973, i en el títol I i II del llibre III.

Les actuacions en matèria de Reforma i Desenvolupament Agrari es transferiren per Reial Decret 3540/1981 de 29 de desembre, i per Reial Decret 809/1981 de 30 d'abril.

En virtut d'això, a proposta del Conseller d'Agricultura i Pesca, i havent-ho considerat prèviament el Consell de Govern, a la sessió de dia 21 de maig de 1987,

D E C R E T

Article 1.- Es declara d'utilitat pública, la utilització d'aigües residuals depurades al rec de les zones de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que, d'acord amb aquest Decret, es determinin. Aquestes zones es denominaran "Zones Especials d'ordenació per rec amb aigües residuals depurades" o en forma abreviada, "Zones especials de rec".

Article 2.-

1. La declaració de determinat perímetre com a "Zona especial d'ordenació per rec amb aigües residuals depurades" es farà per Decret del Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a proposta del Conseller d'Agricultura i Pesca.

2. Aquesta proposta s'haurà de basar en un Estudi tècnic-econòmic de viabilitat del regadiu que es proposa, redactat pels serveis competents de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, en el qual es considerin la quantitat i la qualitat de l'aigua disponible, les condicions agronòmiques i hidrogeològiques dels terrenys i tots els factors tècnics, econòmics i socials que es relacionen amb una transformació en regadiu.

3.- Aquest Estudi haurà d'anar acompanyat de l'Informe que, sobre aquest, serà preceptivament redactat pels serveis competents de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori en el termini màxim de 30 dies a comptar des de la data en què se sol·licita per la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

4.- La Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori facilitarà a la d'Agricultura i Pesca totes les dades que tinguin a l'abast i puguin ser d'utilitat per a la redacció de l'Estudi tècnic-econòmic esmentat abans, i inclús col·laborarà en aquesta redacció si se n'interessa per la Conselleria d'Agricultura i Pesca. En aquest darrer cas, l'Estudi es considerarà redactat conjuntament per ambdues Conselleries i no requerirà l'Informe al qual es refereix el punt 3 anterior.

Sección I.- COMUNIDAD AUTONOMA DE LAS ISLAS BALEARES

1.- Disposiciones generales

Conselleria de Agricultura y Pesca

DECRETO 33/1987, DE 21 DE MAYO, POR EL QUE SE DECLARA LA UTILIDAD PÚBLICA EN BALEARES LAS ACTUACIONES ENCAMINADAS A REORDENAR SU AGRICULTURA CON LA UTILIZACION DE AGUAS RESIDUALES UNA VEZ DEPURADAS:

Los vertidos de aguas residuales al mar, incluso después de su paso por depuradoras, origina siempre contaminación en mayor o menor grado. Para Baleares cuya economía está basada fundamentalmente en el turismo, esta realidad supone, con especial gravedad, un problema que debe intentarse solucionar.

Por otra parte, los recursos de agua dulce en Baleares prácticamente se limitan a sus acuíferos subterráneos, por lo que debe tenerse especial cuidado en evitar la contaminación de aquellos que disponen de aguas potables. Esta tiene grandes posibilidades de darse si se concentran las aguas residuales depuradas vertiéndolas a torrentes o barrancos, pues todas o parte de sus trazas discurren por terrenos permeables.

Aparece como solución para la evacuación de las aguas depuradas su utilización en regadíos: no se vierte el agua al mar y, debido a la gran superficie de terreno en que se reparten y a las pequeñas dosis con que se aportan, el peligro de contaminación de acuíferos limpios disminuye considerablemente. Deben de todas formas, al elegirse las zonas de riego, tenerse muy en cuenta las posibilidades de filtración.

La Agricultura de secano, dadas las condiciones climáticas y reestructurales de las islas, ocasiona en general muy baja rentabilidad, que se traduce en un abandono constante de las explotaciones agrarias. Por ello, existe la tendencia de transformar las fincas en regadío, y no es de extrañar que exista, en general, una fuerte demanda de las aguas depuradas para su utilización en el riego de las fincas próximas a las depuradas.

En ciertas zonas clásicas de riego que disponen de acuíferos muy salinizados, la utilización de agua depurada para riego permite la disminución de las extracciones de agua subterránea, por lo que ésta práctica se presenta como fundamental en los procesos de recuperación de estos acuíferos.

En resumen: la existencia, por una parte, de unas aguas depuradas de problemática evacuación, y por otra, la demanda de agua para la puesta en riego o mejora de regadíos existentes, determina que se contemple muy interesante la promoción y la concesión de auxilios técnicos y económicos por parte de la Administración a regadíos con aguas depuradas.

La actuación que se pretende esta basada en el artículo 3º de la Ley de Reforma y Desarrollo Agrario de 12 de enero de 1973, y en el título I y II del libro III.

Las actuaciones en materia de Reforma y Desarrollo Agrario se transfirieron por Real Decreto 3540/1981, de 29 de diciembre, y por Real Decreto 809/1981, de 30 de abril.

En su virtud, a propuesta del Conseller de Agricultura y Pesca, y previa deliberación del Consell de Govern en su reunión del día 21 de mayo de 1987,

D E C R E T O

Artículo 1.- Se declara de utilidad pública, la utilización de aguas residuales depuradas para el riego de las zonas de la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares que, de acuerdo con el presente Decreto, se determinen. Dichas zonas se denominarán "Zonas Especiales de ordenación por riego con aguas residuales depuradas" o, en forma abreviada, "Zonas especiales de riego".

Artículo 2.-

1. La declaración de determinado perímetro como "Zona especial de ordenación por riego con aguas residuales depuradas" se hará por Decreto del Consejo de Gobierno de la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares a propuesta del Conseller de Agricultura y Pesca.

2. Dicha propuesta deberá basarse en un Estudio técnico-económico de viabilidad del regadío que se propone, redactado por los servicios competentes de la Conselleria de Agricultura y Pesca, en el que se consideren la cantidad y calidad del agua disponible, las condiciones agronómicas e hidrogeológicas de los terrenos y cuantos factores técnicos, económicos y sociales se relacionen con una transformación en regadío.

3.- Dicho Estudio deberá ir acompañado del Informe que, sobre el mismo, será preceptivamente redactado por los servicios competentes de la Conselleria de Obras Públicas y Ordenación del Territorio en el plazo máximo de 30 días a contar desde la fecha en que se solicita por la Conselleria de Agricultura y Pesca.

4. La Conselleria de Obras Públicas y Ordenación del Territorio facilitará a la de Agricultura y Pesca, cuantos datos obren en su poder y puedan ser de utilidad para la redacción del Estudio técnico-económico anteriormente citado, e incluso colaborará en dicha redacción si es interesada a ello por la misma de Agricultura y Pesca. En este último caso, el Estudio se considerará redactado conjuntamente por ambas Consellerias y no requerirá el Informe a que se refiere el punto 3 anterior.

Article 3.

1.- Declarat un perímetre com a "zona especial d'ordenació per rec amb aigües residuals depurades", o, abreviadament, "zona especial de rec", elaborarà pels Serveis competents de la Conselleria d'Agricultura i Pesca un Pla d'Obres amb el següent contingut:

- Avantprojecte General de les obres que han de constituir el Pla.
- Classificació d'aquestes obres en els grups definits a l'art. 61, ap. 1, de la Llei de Reforma i Desenvolupament agrari.
- Programació relativa a la redacció dels projectes i a l'execució integrants del Pla.

2.- Si de l'estudi que s'esmenta a l'art. 2.2. o de l'informe al qual es refereix l'art. 2.3. es deriva la necessitat de realització d'alguna obra per part de la COPOT, el mateix Decret de declaració de "Zona especial de rec" constituirà una Comissió Tècnica Mixta paritària entre la Conselleria d'Agricultura i Pesca i la d'Obres Públiques i Ordenació del Territori que elaborarà un Pla Coordinat d'Obres amb el mateix contingut que el Pla d'Obres exposats a l'apartat anterior, relacionant les obres que han de ser efectuades per cada Conselleria.

3.- El Pla d'Obres o, en aquest cas, el Pla Coordinador d'Obres seran aprovats pel Consell de Govern a proposta de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, o a proposta conjunta d'aquesta i de la COPOT, respectivament.

4.- La Comissió Tècnica Mixta complirà també les funcions de seguiment del desenvolupament del pla a efectes informatius. Per això realitzarà un mínim de dues reunions anuals durant l'execució d'aquest.

Article 4.- Aprovats el Pla d'Obres o el Pla de Coordinació d'Obres, segons correspongui, s'obrirà un període d'informació pública de dos mesos, durant el qual els propietaris de les explotacions contingudes en el perímetre de la zona especial de rec podran presentar sol·licitud de rec a la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

A la sol·licitud de rec s'hauran de fer constar els següents aspectes:

- Superfície que es desitja regar.
- Estar integrat o assumir el compromís d'integrar-se en una comunitat de regants que tindrà l'obligació de fer-se càrrec de les obres, d'acord amb el disposat a l'art. 78 de la Llei de Reforma i Desenvolupament Agrari.
- Es compromet a oferir la corresponent garantia de devolució de l'import reintegrable de les obres.

Article 5.- A la vista de les sol·licituds, de les característiques de la zona i del Pla d'Obres o Pla Coordinat d'Obres, la Conselleria d'Agricultura i Pesca determinarà, per a cada propietari, la superfície a transformar i el tou d'aigua que li correspongui, i realitzarà els projectes de les obres de rec i aprovarà els que se li presentin, conseqüentment amb tot això.

Article 6.- Encara que les aigües d'una determinada depuradora haguessin estat concedides en part administrativament, el Govern Balear podrà declarar determinada superfície zona especial de rec. Si es compleixen les condicions que es fixen a l'art. 2, es podrà incloure en el perímetre les finques que ja tinguin concessió administrativa, i, per tant, aquestes explotacions es podran, si així ho sol·liciten segons l'exposat a l'art 4, beneficiar-se de les obres i de les ajudes necessàries per a la posada de rec, o per a la millora, si ja estaven en rec i així era necessari.

Article 7.- La Declaració d'un zona especial d'ordenació per rec amb aigües residuals depurades, unida a l'aprovació del Pla d'Obres o Pla Coordinat d'Obres corresponent, implica la necessitat d'ocupar els béns i drets l'expropiació forçosa dels quals fos necessària. L'expropiació es durà a terme d'acord a les normes assenyalades a l'apartat 3 de l'art. 113 de la Llei de Reforma i Desenvolupament Agrari de 12 de gener de 1973.

Article 8.- Prèvia a l'Aprovació de Projectes de depuració d'aigües per part dels serveis competents de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori serà necessari un informe tècnic de la Conselleria d'Agricultura i Pesca on es reflexarà l'oportunitat de declarar la zona com a "zona especial de rec". Així mateix s'haurà de pronunciar sobre la ubicació de la depuradora i sobre la intensitat de depuració aconsellables. Aquest informe haurà de ser remès en el termini màxim de 30 dies naturals a partir de la data en què es sol·liciti.

Donat a Palma de Mallorca, a vint-i-ú de maig de mil nou-cents vuitanta-set.

EL CONSELLER D'AGRICULTURA
I PESCA,
Signat: Juan Simarro Marqués.

EL PRESIDENT,
Signat: Gabriel Cañellas Fons

Artículo 3.-

1. Declarado un perímetro como "zona especial de ordenación por riego con aguas residuales depuradas", o, abreviadamente, "zona especial de riego", se elaborará por los Servicios competentes de la Conselleria de Agricultura y Pesca un Plan de Obras con el siguiente contenido:

- Anteproyecto General de las obras que han de constituir el Plan.
- Clasificación de dichas obras en los grupos definidos en el art. 61, ap. 1, de la Ley de Reforma y Desarrollo Agrario.
- Programación relativa a la redacción de los proyectos y a la ejecución integrantes del Plan.

2. Si del estudio que se cita en el art. 2.2 o del informe a que se refiere el art. 2.3 se deriva la necesidad de realización de alguna obra por parte de la COPOT, el propio Decreto de declaración de "Zona especial de riego" constituirá una Comisión Técnica Mixta paritaria entre la Conselleria de Agricultura y Pesca y la de Obras Públicas y Ordenación del Territorio que elaborará un Plan Coordinado de Obras con el mismo contenido que el Plan de Obras expuesto en el apartado anterior, relacionando las obras que deben ser efectuadas por cada Conselleria.

3. El Plan de Obras o, en su caso, el Plan Coordinador de Obras serán aprobadas por el Consell de Govern a propuesta de la Conselleria de Agricultura y Pesca, o a propuesta conjunta de ésta y de la COPOT, respectivamente.

4. La Comisión Técnica Mixta cumplirá también las funciones de seguimiento del desarrollo del plan a efectos informativos. Para ello celebrará un mínimo de dos reuniones anuales durante la ejecución del mismo.

Artículo 4.- Aprobado el Plan de Obras o el Plan de Coordinación de Obras, según corresponda, se abrirá un período de información pública de dos meses, durante el cual los propietarios de las explotaciones contenidas en el perímetro de la zona especial de riego podrán presentar solicitud de riego a la Conselleria de Agricultura y Pesca.

En la solicitud de riego deberán hacerse constar los siguientes aspectos:

- Superficie que se desea regar.
- Estar integrado o asumir el compromiso de integrarse en una comunidad de regantes que tendrá la obligación de hacerse cargo de las obras, conforme a lo dispuesto en el art. 78 de la Ley de Reforma y Desarrollo Agrario.
- Comprometerse a ofrecer la correspondiente garantía de devolución del importe reintegrable de las obras.

Artículo 5.- A la vista de las solicitudes, de las características de la zona y del Plan o Plan Coordinado de Obras, la Conselleria de Agricultura y Pesca determinará, para cada propietario, la superficie a transformar y el caudal que le corresponda, y realizará los proyectos de las obras de riego y aprobará los que se le presenten, consecuentemente con todo ello.

Artículo 6.- Aunque las aguas de una determinada depuradora ya estuvieran en parte concedidas administrativamente, el Gobierno Balear podrá declarar a determinada superficie zona especial de riego. De cumplirse las condiciones que se fijan en el art. 2º, podrá incluirse en el perímetro a las fincas que ya tuvieran concesión administrativa y, por tanto, dichas explotaciones podrán si así lo solicitan según lo expuesto en el art. 4º, beneficiarse de las obras y de los auxilios necesarios para su puesta en riego, o para su mejora, si ya estuvieran en riego y así fuera necesario.

Artículo 7.- La Declaración de una zona especial de ordenación por riego con aguas residuales depuradas, unida a la aprobación del Plan de Obras o Plan Coordinado de Obras correspondiente, implica la necesidad de ocupar los bienes y derechos cuya expropiación forzosa fuere necesaria. La expropiación se llevará a cabo con arreglo a las normas señaladas en el apartado 3º del art. 113 de la Ley de Reforma y Desarrollo Agrario de 12 de enero de 1973.

Artículo 8.- Previa a la Aprobación de Proyectos de depuración de aguas por parte de los servicios competentes de la Conselleria de Obras Públicas y Ordenación del Territorio será necesario un informe técnico de la Conselleria de Agricultura y Pesca en que se reflejará la oportunidad de Declarar la zona como "zona especial de riego". Asimismo se deberá pronunciar sobre la ubicación de la depuradora y sobre la intensidad de depuración aconsejables. Dicho informe deberá ser emitido en el plazo máximo de 30 días naturales a partir de la fecha en que se solicite."

Dado en Palma de Mallorca, a veintiuno de mayo de mil novecientos ochenta y siete.

EL CONSELLER DE AGRICULTURA
Y PESCA,
Fdo.: Juan Simarro Marqués.

EL PRESIDENTE,
Fdo.: Gabriel Cañellas Fons